

Maj:t med begäran att i görligaste mån påskynda framläggandet af förslag till utförande af samtliga af fiskehamnskommissionen för *utförande i första hand* föreslagna hamnar.

Stockholm i januari 1911.

Sven Linders.

Olof Olsson
i Kullenbergstorp.

Jöns Jönsson.

Nr 178.

Af herr **Söderberg** i Hobborn, *om skrifvelse till Kungl. Maj:t*
angående rätt för skogsägare till väg öfver annans mark
för skogsprodukters tillvaratagande.

Det har under senare år klagats däröfver, att svårigheter uppstått för skogsägare att vid afverkningar färdas fram öfver grannens skogsmark. Såvidt jag vet, har af ålder gjorts gällande den praxis, att hvar och en fått fritt transportera sitt virke öfver den andres mark. Det har endast ifrågasatts att ersätta skadegörelse å växande skog m. m. för sådan vägs framdragande. Till förebyggande af trassel i detta afseende har man ock vid afslutning af laga skifte i förening eller protokoll intagit bestämmelser om, att den ene skiftesdelägaren skulle ha rätt att färdas öfver den andres skogsmark. Nu har emellertid klagan försports från vissa skogsägare, som haft sin skog så belägen, att de varit nödsakade att färdas fram öfver annans mark, de rent af blifvit förbjudna därtill, eller ock fått betala ett oskäligt pris, för att erhålla tillstånd att taga sig fram med sina skogsprodukter.

Hvad jag åsyftar är rätten att i nödfall få färdas fram öfver annans *afrösningsjord*. Det torde bli svårt att tillämpa samma bestämmelser i fråga om åkerjord och tomter. I allmänhet torde heller

inga större svårigheter förekomma i detta afseende, då det gäller inägojord, emedan där i regel finnes vägar, undantagna för öfriga gemensamma behof.

I gällande lagstiftning förekommer mig veterligt icke några bestämmelser, som reglerar de nu af mig berörda förhållanden. Men skulle man genom en lagförklaring eller eljest på ett tillfredsställande sätt, utan särskild stadga, kunna ordna denna lilla fråga, anser jag syftet vunnet med min motion. Jag hyser den uppfattningen, att man så litet som möjligt genom lagstiftning bör gripa in reglerande de enskilda samhällsmedlemmarnas intressen emellan. Där ömsesidigt tillmötesgående råder, behöfves heller ingen lagstiftning, där ordnas och regleras nästan allt af sig själf. Men i dessa, jag vågar hoppas, enstaka fall, då en skogsmarksägare förbjuder en annan att färdas fram öfver hans mark, så förstår jag icke att det skall kunna ordnas på annat sätt, än genom en stadga, som ger den ene tillstånd att färdas fram, men också föreskrifver huru den andre skall få ersättning för skadegörelse m. m.

För jämförelse må nämnas huru lagstiftning tillkom på sin tid, som gaf jordägare rätt att leda vatten öfver annans grund, och lag om elektriska ledningars framdragande, om flottleder m. m. Gränserna på det privatekonomiska lifvets områden hafva blifvit alltmer bestämda och klarlagda och haft till följd att en hvar med större intresse än måhända förut håller sin hand öfver sin torfva. Enligt min mening kan äganderätten på detta sätt missbrukas, den missbrukas alltid om den brukas så, att det allmänna lider därpå.

Med anledning af hvad jag anfört ber jag få hemställa,

att Riksdagen i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhåller, det täcktes Kungl. Maj:t låta utarbета och för Riksdagen framlägga sådant lagförslag, som tillförsäkrar skogsägare väg öfver annans mark för skogsprodukternas tillvaratagande, med bestämmelser, angifvande grunderna för beräkning af skada och åverkan, som tillfogas markägare i sådana fall.

Stockholm den 26 januari 1911.

Sam. Söderberg,
Hobborn.